

Tarih: 17.01.2014

Konu: İbadetlerin Ahlakî Boyutu

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ

الْعَالَمِينَ

Muhterem Mü'minler,

Dinî bir terim olarak ibadet „Mükellefin Rabbına duyduğu saygıdan ötürü nefsinin isteklerine karşı durması, Yaratıcı'sının emirlerine uygun davranmasıdır.“ [1] Aynı zamanda ibadet; kulun, „Cenab-ı Hakk'a hem şükran borcunu ödemek, hem de bağlılığını ve sevgisini göstermesi için yapılan fiil ve hareketlerdir.“ [2]

İbadetler her şeyden önce insan hayatını disipline eder. İnsanı başı boşluktan ve sorumsuzluktan kurtarır. Böylece sorumluluk duygusu gelişen kişinin toplum içindeki davranışları da ölçülü ve düzenli olur. Haksızlıktan ve başkalarını zarara uğratmaktan sakınır. Mükafatını Allah'tan umarak herkese elinden geldiğince iyilik yapmaya çalışır.

Değerli Mü'minler,

İbadet, insanı Allah'a yaklaştıran ve Allah ile buluşturan en güzel vasıta, bir kulun dünyada erişebileceği makamların en yücesidir. İbadetler, ruhumuzu yüceltir, gönlümüzü kötü duygu ve düşüncelerden arındırır. Davranışlarımızı düzelterek bizi ahlâken olgunlaştırır.

Mesala; hakkıyla edâ edilen bir **Namaz** kişiyi tertemiz yapar. Kalbini her türlü kötülükten arındırır ve Ruh âleminde güzellikler meydana getirir. Rabbiyle arasında yıkılmaz bir bağ oluşturur. İşte Kur'an'da; „**Namazı dosdoğru kıl, çünkü namaz hayasızlıktan ve kötülükten ahlâkoyar.**“ [3] ifadesiyle övülen Salihlerin, takva sahibi insanların namazları böyle bir namazdır.

Bir mutasavvıf olan Serrac'a göre namazda kıyamın edebi, Allah'ın huzurunda bulunma şuurudur. Kıraatın edebi, Kur'an âyetlerini gönül kulağıyla dinliyormuş gibi, yahut da Allah'a okuyormuş gibi bir duyguyla okumaktır. Rûku edebi, Allah'ı yüceltmek,

kendisini bir toz zerresi gibi görmek, „semiallahü limen hamideh“ sözünü Allah'ın işittiğini bilmektir. Secde edebi, Allah'a en yakın olma halini hissetmek ve O'nu aziz bilmektir. [4]

Kıymetli Kardeşlerim,

İslam'ın bir diğer emri olan **Oruç**, insanı maddî zevk ve şehvetler peşinde koşturan „nefs-i emâre'yi teskin eder, aşırılıkları törpüler. Oruç, bireyin toplum içinde uyumlu, güvenilir ve hoşgörülü olmasını sağlar. Nitekim Hz. Peygamber, „**Oruç bir kalkandır; sakın oruçluyken, cahillik edip de kem söz söylemeyin. Biri size sataşursa, ben oruçluyum' deyin.**“ [5] buyurmuştur.

Zenginlerin mallarından bir kısmını ihtiyaç sahiplerine vermesi suretiyle yerine getirilen **Zekat**, bireyin cimrilik, bencillik gibi kötü huylardan arınmasına; toplumsal bünyenin sağlıklı bir şekilde serpilip büyümesine, gelişmesine hizmet etmektedir.

Her seviyede insanın aynı kıyafete bürünerek yerine getirdiği **Hac ibadeti**, mahşer ve hesap gününü hatırlatır. Bu da, Allah katında bütün insanların eşit olduklarını, dünya hayatının geçici olduğunu; dolayısıyla insanların haklarına saygılı olmanın gerekliliğini, mal, mülk ve makamların üstünlük aracı olmayacağını insana öğretir.

Kurban, Müslüman'ın bütün varlığını gerektiğinde Allah yolunda feda etmeye hazır olduğunun bir nişanesidir. Aynı zamanda kurban, insanın nefsanî arzularını ve süflî duygularını boğazladığının da sembolik bir ifadesidir.

Sonuç olarak; ibadetler, kalplerimize Allah sevgisini ve korkusunu yerleştirir, bizi her türlü kötü düşüncelerden arındırır. İbadetlere samimi olarak devam eden mü'minler, daima Allah'ın emirlerini yerine getirir, yasaklarından şiddetle kaçınır, alçak gönüllü, güler yüzlü ve tatlı dilli olurlar. Allah'ın rızasını, hoşnutluğunu, dünya ve âhiret mutluluğunu kazanırlar.

[1] İslam'da İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi, c. II, s. 330, İstanbul 1997.

[2] Osman Pazarlı, *Din Psikolojisi*, s. 189, İstanbul 1972.

[3] Ankebut 29/45.

[4] Ebu Nasr Serrac et-Tusi, *el-Luma* (İslam Tasavvufu), çev. H. Kamil Yılmaz, İstanbul 1996, s. 160.

[5] Buhârî, Savm, 9; Müslim, Siyam, 30.

Mehmet Emin Beyhan

Burglangenfeld Seyyid Bilal Camii Din Görevlisi